

Justitieombudsmannen
Per Lennerbrant

Kritik mot en åklagare för att uppgifter i en förundersökning lämnades ut för publicering i tv-programmet Efterlyst. Även uttalanden om Åklagarmyndighetens biträde i JO:s utredning

Beslutet i korthet: En åklagare beslutade att namn och bild på två personer som var misstänkta för mordförsök skulle lämnas ut för publicering i tv-programmet Efterlyst. Åtgärden syftade till att få allmänhetens hjälp att lokalisera de misstänkta. Uppgifterna som lämnades ut omfattades av sekretess.

JO uttalar sig om förutsättningarna för ett utlämnande av det aktuella slaget och om de noggranna och allsidiga överväganden som en sådan åtgärd behöver föregås av. Vidare betonar JO att det ur ett rättssäkerhetsperspektiv är ett legitimt krav att det dokumenteras vilka överväganden som görs.

Åklagaren kritiseras för att de sekretessbelagda uppgifterna lämnades ut utan att det fanns rättsligt stöd för det. Hon kritiseras också för att hon inte gjorde en tillräckligt noggrann och allsidig bedömning inför beslutet samt för brister i dokumentationen.

JO uttalar sig också om den grundlagsfästa skyldigheten för myndigheter och tjänstemän att biträda JO i en utredning. Han konstaterar att Åklagarmyndigheten inte levt upp till vad som krävs och är kritisk till det.

Bakgrund

I januari 2023 avlossades flera skott mot ett bostadshus där tre personer befann sig. Några dagar efter händelsen anhölls två personer i sin frånvaro som på sannolika skäl misstänkta för brottet. Rubriceringen var försök till mord.

Tv-programmet Efterlyst publicerade i början av mars 2023 uppgifter om brottet och de två misstänkta personerna. I inslaget visades bilder på de misstänkta och deras namn framgick. Några timmar efter att tv-programmet hade sänts sköts en nära anhörig till en av de misstänkta till döds i sin bostad.

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 21 mars 2023 förde AA fram klagomål mot kammaråklagaren BB vid Åklagarmyndigheten och mot Polismyndigheten.

AA var kritisk till beslutet att publicera bilder på de misstänkta personerna och ifrågasatte om det var en lämplig och nödvändig åtgärd i förhållande till den risk som fanns för anhöriga. Han uppgav att mycket tydde på att det fanns ett

orsakssamband mellan publiceringen och dödsskjutningen. Vidare ifrågasatte AA om åklagaren hade gjort en riskbedömning inför beslutet och uppgav att anhöriga misstänkte att uppgifterna lämnades ut för att tillgodose Efterlyst samt att publiceringen egentligen inte hade något värde för utredningen. AA var även kritisk till att anhöriga till de misstänkta inte informerades i samband med publiceringen och att de inte erbjöds något skydd eller någon bevakning, särskilt mot bakgrund av hur gängkriminaliteten utvecklats och att många anhöriga fått sina hem beskjutna eller på annat sätt kommit till skada sedan julen 2022.

AA framhöll att det brott som de misstänkta personerna var anhållna för var riktat mot anhöriga till ledaren av ett kriminellt nätverk, som ansågs ligga bakom den massiva våldsvågen i Stockholm.

Utredning

Av handlingar som JO hämtade in från Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten framgick bl.a. att det hade gjorts en polisanmälan mot kammaråklagaren BB med anledning av publiceringen och att chefsåklagaren vid Särskilda åklagarkammaren, CC, hade beslutat att inte inleda förundersökning.

Chefsåklagaren CC hade enligt beslutet prövat om åtgärden att lämna ut uppgifterna för publicering kunde utgöra ett brott mot tystnadsplikten, men funnit att det var en bedömningsfråga som inte innefattade så allvarliga fel att det hamnade på en straffbar nivå. Vidare framgick det av beslutet att CC prövat om åtgärden kunde utgöra vållande till annans död men funnit att det saknats adekvat kausalitet, ett tillräckligt starkt orsakssamband, mellan BB:s bedömning att publicera uppgifterna och dödsfallet.

JO beslutade att granska Åklagarmyndighetens handläggning samt uppmanade myndigheten att yttra sig över det som förts fram i anmälan och besvara vissa särskilt angivna frågor.

Åklagarmyndigheten (numera riksåklagaren DD) yttrade sig den 5 oktober 2023 efter att ha begärt in upplysningar från kammaråklagaren BB. Yttranden hade även hämtats in från kammarledningen vid åklagarkammaren i Uppsala genom chefsåklagaren EE och områdeschefen för åklagarområde Nord-Mitt, chefsåklagaren FF.

Av Åklagarmyndighetens yttrande framgår i huvudsak följande.

Det hade i utredningen vidtagits flera åtgärder utan framgång för att lokalisera de misstänkta. De var anhållna i sin frånvaro och det fanns tecken på att de medvetet höll sig undan. Publiceringen i Efterlyst gjordes i syfte att få uppgifter om var de befann sig och om flyktbilen. Av inslaget framgick personernas namn och att de var misstänkta för delaktighet i brottet. Det visades även bilder på de misstänkta, en anträffad bil som förmodades vara flyktbilen och den beskjutna

bostaden. Därutöver visades en filmsekvens från en övervakningskamera där flyktbilen syntes och det hördes ljud från skottlossningen.

Inför publiceringen kontaktade polisens utredare åklagaren BB som då var undersökningsledare. BB godtog att de misstänkta skulle eftersökas i tv-programmet och förde en dialog med polisen om vilka uppgifter som skulle lämnas ut till medieföretaget. Detta dokumenterades av utredaren i en tjänsteanteckning (PM) med rubriken ”Tv-programmet Efterlyst”. Av anteckningen framgår också att eventuella registreringsnummer på bilen skulle maskeras och inte visas i programmet samt att målsägandena kontaktades och informerades om programmets innehåll innan det sändes. BB:s överväganden i frågan synes inte ha dokumenterats.

BB lämnade inför Åklagarmyndighetens yttrande till JO följande upplysningar.

De direktiv som gavs i samband med publiceringen i Efterlyst framgår av polisens PM ... [*en tjänsteanteckning från den 1 mars 2023 med rubriken ”Tv-programmet Efterlyst”, JO:s anmärkning*]. I dialog med utredarna bestämdes vilka uppgifter som skulle lämnas ut och dessa framgår av aktuellt PM. Några ytterligare direktiv gavs inte.

De misstänkta greps den 13 respektive den 20 mars 2023.

Åklagarmyndigheten redogjorde för rättslig reglering och redovisade följande bedömning.

Inledningsvis kan jag konstatera att åklagaren i egenskap av förundersökningsledare har haft det yttersta ansvaret för förundersökningen. I det ansvaret ligger en skyldighet att iaktta såväl objektivitets- som hänsynsprincipen samt att bedriva förundersökningen skyndsamt och effektivt.

När det gäller åklagarens beslut att uppgifterna fick publiceras vill jag anföra följande. Eftersom åklagaren godkände att uppgifterna lämnades ut till medieföretaget får det antas att åklagarens bedömning var att publiceringen inte påverkade utredningen negativt. Bilder på misstänkta personer är normalt så pass känsliga uppgifter att det föreligger en presumtion för sekretess enligt 35 kap. 1 § OSL [*offentlighets- och sekretesslagen, JO:s anmärkning*]. I sådana situationer krävs därför särskilt noggranna överväganden av om uppgifterna ska lämnas ut. [De misstänkta] var vid tiden för publiceringen på sannolika skäl misstänkta för mycket allvarlig brottslighet. För grovt vapenbrott är straffminimum två års fängelse. Polisen hade vidtagit flera åtgärder för att anträffa [de misstänkta] utan framgång och det fanns tydliga tecken på att de båda höll sig undan. Publiceringen syftade till att få information från allmänheten om var [de misstänkta] befann sig. Dessa förhållanden talar enligt min uppfattning för att andra utredningsåtgärder var uttömda och att publiceringen var av synnerlig vikt för att komma vidare i utredningen. Jag kan även konstatera att [de misstänkta] greps relativt kort tid efter att programmet sänts, vilket också talar för att åtgärden förde utredningen framåt. Till detta kommer att det rört sig om särskilt grov brottslighet och att de misstänkta personerna på goda grunder kunde antas vara farliga för allmänheten eller enskilda. Huruvida publiceringen av uppgifterna varit av synnerlig vikt för utredningen är under alla förhållanden en bedömningsfråga, där olika

omständigheter får vägas mot varandra och där det kan finnas utrymme för olika bedömningar utan att någon av dem behöver vara felaktig.

Sammantaget är det min bedömning att publiceringen varit i enlighet med gällande regelverk och att det som stått att vinna med publiceringen uppvägt den skada eller det men som det inneburit för [de misstänkta]. Jag kan också konstatera att åklagaren i dialog med polisen inför publiceringen kommit fram till att vissa åtgärder skulle vidtas för att beakta berörda personers integritet. Att en närstående till [en av de misstänkta personerna] dödades efter att uppgifterna om [de misstänkta] publicerats i tv-programmet är naturligtvis djupt tragiskt. Jag vill dock understryka att det, trots tidssambandet, inte framkommit att det skulle finnas något orsakssamband mellan publiceringen och dödsfallet. Oavsett det var risken för att någon av de misstänkta personerna eller någon annan med koppling till brottet skulle dödas eller skadas som en följd av publiceringen inte något som åklagaren borde ha kunnat förutse vid publiceringsbeslutet. På det material jag har tillgång till finner jag inte anledning att ifrågasätta åklagarens bedömning. Även om det saknas reglering om det så hade det dock varit bra om åklagaren hade dokumenterat sina överväganden.

AA kommenterade Åklagarmyndighetens yttrande och var bl.a. kritisk till att åklagaren inte hade dokumenterat sina överväganden avseende publiceringen. Han ifrågasatte att åtgärden varit av synnerlig vikt för utredningen liksom att gripandet skulle ha varit ett resultat av publiceringen.

Rättsliga utgångspunkter

Förundersökning och dokumentation

Enligt den s.k. hänsynsprincipen ska en förundersökning bedrivas så att ingen onödigt utsätts för misstanke eller orsakas kostnad eller olägenhet (se 23 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken, RB).

Vid förundersökningen ska det föras ett protokoll över det som förekommit som är av betydelse för utredningen (se 23 kap. 21 § första stycket RB).

Förundersökningsprotokollet ska ge en trogen bild av vad som förekommit vid förundersökningen av betydelse för målet (se 22 § förundersökningskungörelsen).

Undersökningsledaren ansvarar för förundersökningen i dess helhet och ska se till att utredningen bedrivs effektivt och att den enskildes rättssäkerhetsintressen tas till vara (se 1 a § förundersökningskungörelsen).

Sekretess

För uppgifter i en förundersökning som gäller en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden gäller sekretess, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men (se 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen, OSL).

En sekretessbelagd uppgift får inte röjas för enskilda eller andra myndigheter utan att det anges i OSL eller i en lag eller förordning som OSL hänvisar till (se 8 kap. 1 § OSL).

En sådan s.k. sekretessbrytande bestämmelse finns i 10 kap. 2 § OSL. Där anges att sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till en enskild eller till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen ska tillämpas restriktivt och sekretessen får efterges bara i sådana fall då ett utlämnande av sekretessbelagda uppgifter är en nödvändig förutsättning för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra en viss skyldighet. Det är inte tillräckligt att myndighetens verksamhet blir mindre effektiv om uppgiften inte lämnas ut. (Se prop. 1979/80:2 del A s. 465 och 494.)

Regeringsformen, Europakonventionen och rättsakter från EU

Bland regeringsformens stadganden om grundläggande fri- och rättigheter finns en bestämmelse om att en rättegång ska genomföras rättvist (se 2 kap. 11 § andra stycket).

Även i artikel 6 i Europakonventionen finns bestämmelser om rätten till en rättvis rättegång. Enligt artikel 6.2 ska var och en som har blivit anklagad för brott betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld har lagligen fastställts. Denna oskuldspresumtion kommer även till uttryck i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna (se artikel 48.1) och EU:s oskuldspresumtionsdirektiv.

Ett offentliggörande av uppgifter om att vissa namngivna personer misstänks för brott kan innebära ett ingrepp i den rätt till respekt för privat- och familjeliv som följer av artikel 8.1 i Europakonventionen. I EU:s rättighetsstadga anges att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv (se artikel 7).

En bestämmelse om skydd för den personliga integriteten finns också i regeringsformen (se 2 kap. 6 § andra stycket).

Personuppgiftsbehandling

Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten får behandla personuppgifter bl.a. om det är nödvändigt för att myndigheterna ska kunna förebygga eller förhindra brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott (se 2 kap. 1 § brottsdatalagen, 2 kap. 1 § lagen om åklagarväsendets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område och 2 kap. 1 § lagen om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område). Rätten till skydd för personuppgifter kommer också till uttryck i EU:s rättighetsstadga (se artikel 8).

Uttalanden av JO och JK

JO har tidigare uttalat sig om huruvida utlämnande av uppgifter ur en förundersökning för publicering kan vara rättsenlig och lämplig. Det handlade då om bilder från övervakningskameror som publicerades på Polismyndighetens webbplats. Syftet med publiceringen var att få allmänhetens hjälp att identifiera personer som misstänktes för brott. JO ansåg att en publicering krävde att åtgärden var av synnerlig vikt för utredningen och att det för brottet inte skulle

vara föreskrivet lindrigare straff än fängelse i minst sex månader. Bevisläget förutsattes vara starkt. (Se JO 2011/12 s. 118, dnr 4787-2009. Se också JO 2018/19 s. 379, dnr 3572-2016.)

Justitiekanslern (JK) har i ett beslut, som gällde publicering på polisens hemsida av en övervakningsfilm där en målsägande förekom på bild, uttalat att det vid sidan av sekretesslagens bestämmelser inte finns något generellt hinder för polis och åklagare att lämna ut uppgifter ur en förundersökning till allmänheten för det fall det bedöms erforderligt för den brottsutredande verksamheten. Konsekvenserna av offentliggörandet måste dock övervägas noggrant. (Se JK:s beslut den 25 september 2007, dnr 1803-07-31.)

Bedömning

Granskningens inriktning

Det aktuella medieföretaget omfattas inte av JO:s tillsyn. Min granskning har därför inte avsett publiceringen som sådan.

Anmälan till JO avser bl.a. frågan om det finns ett orsakssamband mellan utlämnandet av uppgifterna om de misstänkta och den dödsskjutning som inträffade kort tid efter publiceringen. Frågor av den karaktären är något som JO normalt inte tar ställning till. Jag har inte anledning att frånga den huvudregeln i det här fallet. Frågan om ett orsakssamband har som nämnts också prövats av en åklagare med anledning av en polisanmälan.

Vad jag i stället valt att granska är om det funnits rättsliga förutsättningar att lämna ut namn och bild på de misstänkta till medieföretaget för publicering i tv-programmet, om åtgärden föregåtts av tillräckliga överväganden och om dokumentationen varit godtagbar.

Utgångspunkter

Det aktuella utlämnandet har gjorts av en befattningshavare i tjänsten och på myndighets vägnar. Det har därför inte varit fråga om ett sådant lämnande av uppgifter som avses i 1 kap. 10 § yttrandefrihetsgrundlagen (YGL). (Se Axberger, Yttrandefrihetsgrundlagarna, Rättigheter och gränser för medier och medborgare [2023, version 5, Juno] s. 148 och även det nämnda JK-beslutet.) Utlämnandet sorterar därför inte under YGL utan ska bedömas enligt vanlig lag (se också prop. 2021/22:59 s. 76).

En uppgift om att någon är misstänkt för ett allvarligt brott är normalt så känslig att den omfattas av sekretess till skydd för den enskilde (se 35 kap. 1 § OSL). Det gäller både namnuppgifter och bilder som den misstänkte kan identifieras genom.

Det kan från de brottsutredande myndigheternas sida finnas ett intresse av att få allmänhetens hjälp att exempelvis identifiera en misstänkt eller att lokalisera honom eller henne. Samtidigt är det uppenbart att ett utlämnande av uppgifter om en misstänkt kan komma i konflikt med motstående intressen.

Integritetsintrånget för den berörde är typiskt sett betydande. Genom utlämnandet förlorar myndigheten den omedelbara kontrollen över uppgifterna och en publicering medför att de blir obegränsat tillgängliga för allmänheten. Flera negativa och svåröverskådliga konsekvenser kan följa.

En myndighet ska på begäran av en enskild lämna uppgift ur en allmän handling som förvaras hos myndigheten, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång (se 6 kap. 4 § OSL). Om uppgiften, som i det här fallet, lämnas ut på myndighetens eget initiativ kan ytterligare överväganden behöva göras.

Jag kan konstatera att det inte finns något uttryckligt förbud i författning mot att lämna ut namn och bild på en misstänkt ur en förundersökning för publicering i ett tv-program. För att sekretessen ska brytas enligt 10 kap. 2 § OSL krävs emellertid att utlämnandet är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Någon tydlig vägledning från lagstiftarens sida om hur beslutsfattaren bör resonera i ett fall som det nu aktuella har jag inte kunnat finna. En grundförutsättning som får anses följa av det krav på restriktivitet som uttalats i förarbeten, är dock att utredningen rör allvarlig brottslighet. Åtgärden måste vidare vara av avgörande betydelse för att undersökningen ska kunna drivas framåt. Misstanken ska vara väl underbyggd och som utgångspunkt nå upp till sannolika skäl. Även i övrigt behöver noggranna och allsidiga överväganden göras och skälen för åtgärden ska väga upp motstående intressen.

Det behöver säkerställas bl.a. att åtgärden inte kommer i konflikt med artikel 6 i Europakonventionen, och den där i liggande oskuldspresumtionen, eller rätten till respekt för privat- och familjelivet som följer av bl.a. artikel 8 i konventionen. Vidare måste principen om hänsyn i en förundersökning och regler om personuppgiftsbehandling beaktas. Det behöver vägas in vilken kontroll som kan bibehållas över hur uppgifterna hanteras sedan de lämnats ut.

Även säkerhetsaspekter kräver överväganden. Det gäller inte bara risker i förhållande till den misstänkte utan också till anhöriga och andra. Erfarenheter av gängrelaterad brottslighet med skjutningar och sprängdåd mot bostadshus och på allmänna platser samt hämndaktioner riktade mot närstående har gjort dessa risker särskilt påtagliga.

Med hänsyn till lagens högt ställda krav, integritetsaspekterna och de komplexa bedömningar som kan behöva göras är det ur ett rättssäkerhetsperspektiv ett legitimt krav att övervägandena dokumenteras, inte minst för att skälen för åtgärden ska kunna granskas i efterhand.

Min bedömning av åklagarens åtgärder

Det saknades stöd för att lämna ut de sekretessbelagda uppgifterna

Det råder ingen tvekan om att namn och bild på de två misstänkta omfattades av sekretess. Beslutet att lämna ut uppgifterna fattades av kammaråklagaren BB. I sin roll som undersökningsledare hade hon det yttersta ansvaret för förundersökningen och de beslut som fattades inom ramen för den.

I materialet från brottsutredningen saknas dokumentation om BB:s överväganden. Hon har inte heller i sina upplysningar till JO redovisat skälen för sitt beslut eller hur hon resonerade om de rättsliga förutsättningarna för att lämna ut namn och bild på de misstänkta för publicering i tv-programmet.

De enda uppgifter som dokumenterats återfinns i en promemoria som upprättades vid Polismyndigheten den 1 mars 2023. Där anges att det uppkommit en möjlighet att i tv-programmet Efterlyst gå ut med information för att söka efter de båda misstänkta. Vidare sägs att det utan framgång "vidtagits flera åtgärder" för att finna de misstänkta och att det fanns "tydliga tecken på att [de misstänkta] vidtagit åtgärder" för att hålla sig undan. Vilka åtgärder som polisen respektive de misstänkta vidtagit har emellertid inte preciserats.

Åklagarmyndigheten har också fört fram att de misstänkta på goda grunder kunde antas vara farliga för allmänheten eller enskilda. Brottslighetens art kan ha medfört att det fanns en sådan risk, men något underlag som gör det möjligt att bedöma om risken var så pass konkret att den motiverade att uppgifterna lämnades ut har inte lagts fram. Jag noterar att detta inte heller var något som polisen nämnde i promemorian eller som BB lyft fram i sina upplysningar till JO, som skäl för utlämnandet.

Jag har förståelse för att det fanns ett starkt intresse av att komma vidare i brottsutredningen. Identiteten på de misstänkta var dock känd och sökandet efter dem hade inte pågått mycket längre än en månad. Jag kan också konstatera att det inte finns någon uppgift från BB om att utlämnandet hade en avgörande betydelse för att kunna driva förundersökningen framåt eller att det av något annat skäl var nödvändigt för att verksamheten skulle kunna fullgöras.

Sammanfattningsvis kan jag, även med beaktande av det bedömningsutrymme som BB hade, inte se att utlämnandet skulle kunna betraktas som nödvändigt på det sätt som krävs för att sekretessen skulle kunna brytas med stöd av 10 kap. 2 § OSL. Det har inte förts fram att någon annan sekretessbrytande bestämmelse skulle vara tillämplig.

BB:s beslut att lämna ut de sekretessbelagda uppgifterna om de misstänkta saknade således rättsligt stöd.

Åklagarens överväganden var otillräckliga och dokumentationen brast

Även om det alltså redan på den nyss nämnda grunden kan konstateras att BB:s agerande var felaktigt har jag anledning att också uttala mig om vad som

redovisats i fråga om hennes överväganden och den dokumentation som förekommit.

Åklagarmyndigheten har lyft fram att BB i dialog med polisen inför publiceringen kommit fram till att vissa åtgärder skulle vidtas för att beakta berörda personers integritet. BB har i denna del hänvisat till vad som framgår av den aktuella promemorian. I denna nämns dock endast att "[e]ventuella registreringsnummer eller liknande" på den troliga flyktbilen skulle maskeras.

Från BB:s sida har det i övrigt inte redovisats någon avvägning i förhållande till motstående intressen och särskilt inte i fråga om förenligheten med annan reglering, exempelvis rätten till skydd för privat- och familjelivet i artikel 8 i Europakonventionen. BB synes inte heller ha försäkrat sig om att de misstänkta inte skulle framställas i programmet på ett sätt som var oförenligt med oskuldspresumtionen (se JO 2021/22 s. 472, dnr 6673-2020).

Utöver anteckningen att målsägandena informerades om programmets innehåll innan det sändes finns det ingen dokumentation om att BB gjorde någon riskbedömning av situationen. Hon har inte heller i JO:s utredning lämnat några upplysningar i det avseendet. Särskilt mot bakgrund av den tragiska händelse som föranlett AA:s anmälan framstår det som anmärkningsvärt.

Jag kan inte tolka bristen på upplysningar från BB på något annat sätt än att hon inte gjort en tillräckligt noggrann och allsidig bedömning inför beslutet att lämna ut uppgifterna för publicering.

Åklagaren kritiserar

BB förtjänar kritik för att de sekretessbelagda uppgifterna lämnades ut utan att det fanns rättsligt stöd för det. Hon ska också kritiserar för att hon lät uppgifterna publiceras i tv-programmet utan att en tillräckligt noggrann och allsidig bedömning gjorts samt för bristerna i dokumentationen. Jag ser allvarligt på det inträffade.

Avslutande uttalanden

För att JO ska kunna fullgöra sitt grundlagsfästa tillsynsuppdrag är ett korrekt och fullständigt beslutsunderlag en förutsättning. De som står under JO:s tillsyn är därför skyldiga att lämna de upplysningar och yttranden som JO begär (se 13 kap. 6 § regeringsformen). Bestämmelsen innebär en skyldighet för myndigheter och enskilda tjänstemän att biträda JO i en utredning.

Konstitutionsutskottet har uttalat att det är av stor vikt att denna grundlagsfästa skyldighet alltigenom efterlevs (se bet. 2023/24:KU11 s. 18).

Den granskade myndigheten ska utföra en egen utredning och göra det som är möjligt för att klarlägga de sakförhållanden som är aktuella. Eventuella oklarheter, motsägelser eller luckor i de upplysningar som en befattningshavare lämnat är myndigheten skyldig att avhjälpa bl.a. genom påpekanden och frågor till tjänstemannen (se vidare mitt beslut den 10 juni 2024, dnr 5614-2023).

För att frågeställningarna i granskningen skulle bli ordentlig belysta har Åklagarmyndigheten haft anledning att föra ett mer allsidigt resonemang om vad som behövde beaktas innan uppgifterna lämnades ut. Vidare är BB:s uppgifter i JO:s utredning påfallande knapphändiga. I stället för att hämta in ett kompletterande underlag från BB har myndigheten i sin bedömning utgått från antaganden om hennes ställningstaganden.

Åklagarmyndigheten har inte levt upp till de krav som regeringsformen ställer på den granskade myndigheten. Jag är kritisk till hur myndigheten biträtt JO i utredningen.

Ärendet avslutas.

Beslutet har fattats av JO Per Lennerbrant. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Johanna Nilsson har föredragit ärendet och byråchefen Nils Västberg har deltagit i beredningen.